

Évi éves jelentés

2008.

Összefoglalás

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Évi éves jelentés

2008.

Összefoglalás

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Postacím: rue Wiertz, 60 – B-1047 Brussels
A hivatal címe: rue Montoyer, 63, Brussels, Belgium
E-mail: edps@edps.europa.eu
Honlap: www.edps.europa.eu
Tel.: (32-2) 283 19 00
Fax: (32-2) 283 19 50

***Europe Direct je služba, která vám pomůže
odpovědět na otázky týkající se Evropské unie***

Bezplatná telefonní linka (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Někteří operátoři mobilních sítí neumožňují přístup k číslům 00800 nebo mohou tyto hovory účtovat.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu.
Můžete se s nimi seznámit na evropském serveru (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2009

ISBN 978-92-95030-79-4

© Evropská společenství, 2009

Kopírování je povoleno pouze se souhlasem autora

Bevezetés

Ez a dokumentum az európai adatvédelmi biztos 2008. évi éves jelentésének összefoglalása. Ez a jelentés a 2008-as évet tárgyalja, amely az európai adatvédelmi biztos mint új független intézmény működésének negyedik teljes éve. E jelentés továbbá lezárja az európai adatvédelmi biztos első megbízatását, és lehetőséget nyújt a kezdés óta kialakult fejlemények számbavételére.

Peter Hustinx (európai adatvédelmi biztos) és Joaquín Bayo Delgado (helyettes biztos) 2004 januárjában kezdte meg munkáját a személyes adatok európai uniós (EU) szintű védelmével foglalkozó hatóság megteremtése érdekében. Az európai adatvédelmi biztos általános feladata annak biztosítása, hogy a közösségi intézmények és szervek a személyes adatok feldolgozása kapcsán tiszteletben tartsák a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, különösen a magánélet védelméhez való jogukat.

Az európai adatvédelmi biztos fő tevékenységei, amint azt a 45/2001/EK rendelet¹ előírja, a következők:

- ellenőrzi és biztosítja a rendelet rendelkezéseinek a személyes adatok közösségi intézmények és szervek általi feldolgozása során való betartását (felügyelet);
- tanácsokkal látja el a közösségi intézményeket és szerveket a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos összes kérdésben. Ide tartozik a jogszabályokra vonatkozó javaslatokkal kapcsolatos tanácsadás és a személyes adatok védelmére hatással bíró új jelenségek figyelemmel kísérése (konzultáció);
- együttműködik a nemzeti felügyelő hatóságokkal és az EU harmadik pillérébe tartozó felügyeleti szervekkel annak érdekében, hogy nagyobb összhangot teremtsen a személyes adatok védelmének területén (együttműködés).

A jelentésből kitűnik, hogy a felügyeleti és a konzultációs tevékenység területén is jelentős előrelépés történt. A közösségi intézményekben és szervekben javul az adatvédelmi szabályok és elvek tiszteletben tartása, de a jövő még nagy kihívásokat tartogat. Ennélfogva a felügyelet hangsúlyosa az előzetes ellenőrzés során adott ajánlások végrehajtásának ellenőrzése és az ügynökségek megfelelési szintjének javítása felé tolódik el. Ezzel összefüggésben az európai adatvédelmi biztos elvégezte a különböző intézményekben és szervekben a gyakorlati szintű megfelelés felmérését célzó helyszíni ellenőrzések első sorát.

Az európai adatvédelmi biztos 2008-ban tovább javította konzultációval kapcsolatos eredményeit, és egyre nagyobb számú jogalkotási javaslattal kapcsolatban nyújtott be véleményt. Beavatkozási körét a szakpolitikai területek szélesebb skálájára és a jogalkotási eljárás valamennyi szakaszára kiszélesítette. Az európai adatvédelmi biztos véleményeinek többsége továbbra is a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggel kapcsolatos kérdésekre vonatkozott, azonban más szakpolitikai területek – így az elektronikus adatvédelem, a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés és a határokon átnyúló egészségügyi ellátás is – szintén jelentős teret kaptak.

A nemzeti felügyelő hatóságokkal való együttműködés továbbra is a 29. cikk alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport szerepére koncentrált, és új munkaprogram elfogadásához és számos jó eredményhez vezetett a működés első évében. Az európai adatvédelmi biztos továbbra is hangsúlyt fektetett az Eurodac koordinált felügyeletére és szoros együttműködést folytatott az adatvédelmi hatóságokkal a rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén.

¹ A 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelet a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról, HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

A 2008-as év eredményei

A 2007. évi jelentés említette, hogy 2008-re az alábbi fő célkitűzéseket jelölték ki. E célkitűzések legtöbbjét teljes egészében vagy részben megvalósították.

- **Az adatvédelmi tisztviselők hálózatának támogatása**

Az európai adatvédelmi biztos továbbra is erőteljesen támogatta az adatvédelmi tisztviselőket, és ösztönözte a szakértelem és a legjobb gyakorlatok közöttük zajló cseréjét. Különös figyelmet szentelt a nemrég létrehozott ügynökségeknél működő adatvédelmi tisztviselőkre.

- **Az előzetes ellenőrzés szerepe**

Az európai adatvédelmi biztos rekordszámú előzetes ellenőrzésre vonatkozó véleményt adott ki, azonban a legtöbb intézmény és szerv meglévő feldolgozási műveleteivel kapcsolatos előzetes ellenőrzés lezárását célzó munka még nem fejeződött be. Nagyobb hangsúlyt kapott az ajánlások végrehajtása.

- **Horizontális iránymutatás**

Kidolgozták a legtöbb intézményt és szervet egyaránt érintő kérdésekre (pl. személyzeti felvételre, az egészségi állapottal kapcsolatos adatok feldolgozására) vonatkozó iránymutatásokat, elsődlegesen annak érdekében, hogy megkönnyítsék az ügynökségek számára az előzetes ellenőrzést. Ezen iránymutatásokat nemsokára minden érdekelt fél rendelkezésére bocsátják.

- **A megfelelés felmérése**

Az európai adatvédelmi biztos folytatta valamennyi intézmény és szerv felmérését a 45/2001/EK rendeletnek való megfelelés tekintetében, és 2009 közepéig jelentést tesz az elért eredményekről. Ezen általános felmérésen kívül a különböző intézményekben és szervezetekben sor került az egyes konkrét kérdésekben való megfelelés ellenőrzését célzó vizsgálatok első sorozatára.

- **Nagy méretű rendszerek**

Az európai adatvédelmi biztos folytatta az Eurodacnak a nemzeti felügyelő hatóságokkal koordinált felügyelete kidolgozását és az e célra elfogadott munkaprogram végrehajtását. Az európai adatvédelmi biztos továbbá más nagy méretű rendszerek – pl. a SIS II és a VIS – tekintetében is megtette az első lépéseket.

- **A jogalkotás véleményezése**

Az európai adatvédelmi biztos rekordszámú véleményt vagy észrevételt adott ki az új jogalkotási javaslatok vagy a kapcsolódó dokumentumok vonatkozásában, a területek minden eddiginél szélesebb körében, és a jogalkotási eljárás első szakaszától az utolsóig megfelelő inputot biztosított.

- **Lisszaboni Szerződés**

A Lisszaboni Szerződés hatása részletes elemzés tárgyát képezte, hatálybalépése azonban néhány tagállam végső megerősítésétől függ. Az elemzés kimutatta, hogy a Szerződés intézményi és érdemi okokból potenciálisan nagy hatással bír, és egyértelmű lehetőségeket nyújt az adatvédelem fokozására.

- **Internetes tájékoztatás**

Az európai adatvédelmi biztos weboldalán elérhető információ frissítéssel és tartalomfejlesztéssel, valamint a hozzáférhetőség bővítésével fejlesztésre került. További fejlesztések várhatók 2009 során, amikortól az elektronikus hírlevél is elindul.

- **Eljárási szabályzat**

Az európai adatvédelmi biztos különböző szerepköreit és tevékenységeit szabályozó eljárási szabályzat elkészítésében és a legfontosabb tevékenységeket leíró belső gyakorlati kézikönyv kidolgozása terén jelentős előrelépés történt. Az eredményeket – az érdekelt feleket szolgáló gyakorlati eszközökkel együtt – az európai adatvédelmi biztos weboldalán teszik közzé 2009 során.

- **Erőforrás-gazdálkodás**

A pénzügyi és emberi erőforrásokkal való gazdálkodást megszilárdították és továbbfejlesztették, valamint az egyéb belső munkafolyamatokon is javítottak. A belső ellenőrzési funkciók alkalmasságát és hatékonyságát szintén javították.

A 2009-es célkitűzések

2009 az új európai adatvédelmi biztos megbízatásának első éve lesz, részben az intézmény összetétele is megújul. Tehát állandóság és változás keveréke várható. Ez az év az európai adatvédelmi biztos szerepeinek és feladatainak stratégiai értékelésére és a következő négy év fő fejlődési vonalainak meghatározására szolgál majd. Ez az értékelés egybeesik majd az európai adatvédelmi biztos külső környezetének jelentős változásaival: az új uniós törvényhozás, az új Európai Bizottság, a Lisszaboni Szerződés lehetséges hatálybalépése, más új hosszú távú politikák és keretek, valamint az adatvédelemre gyakorolt együttes hatásuk mind kihívást jelent. Az európai adatvédelmi biztos egyértelműen állást akar foglalni ebben az új helyzetben, következtetéseiről pedig a következő éves jelentésben tesz jelentést.

E stratégiai értékelés eredményének sérelme nélkül 2009-re az alábbi fő célok kerültek kijelölésre. A jövő évi jelentés az elért eredményekről is beszámol majd.

- **Az adatvédelmi tisztviselők hálózatának támogatása**

Az európai adatvédelmi biztos továbbra is erőteljesen támogatja – különösen az újonnan létrehozott ügynökségekben – az adatvédelmi tisztviselőket, és ösztönzi a szakértelem és a legjobb gyakorlatok közöttük zajló, hatékonyságuk növelését szolgáló cseréjét.

- **Az előzetes ellenőrzés szerepe**

Az európai adatvédelmi biztos célja, hogy lezárja a legtöbb intézmény és szerv tekintetében folyamatban lévő adatfeldolgozási műveletekkel kapcsolatos előzetes ellenőrzéseket, és egyre nagyobb hangsúlyt helyezett az ajánlások végrehajtására. A legtöbb ügynökségben közös adatfeldolgozási műveletekkel kapcsolatos előzetes ellenőrzéseknek különös figyelmet szentel majd.

- **Horizontális iránymutatás**

Az európai adatvédelmi biztos folytatja a legtöbb intézményt és szervet egyaránt érintő, lényeges kérdésekre vonatkozó iránymutatások kidolgozását, és ezeket általánosan hozzáférhetővé teszi. Közzéteszik a videokamerás megfigyelésre vonatkozó iránymutatásokat, melyek révén a konkrét kockázatokhoz vezető helyzetekre irányulhat a figyelem.

- **A panaszok kezelése**

Az összes érintett félnek a vonatkozó eljárásokról való tájékoztatása érdekében az európai adatvédelmi biztos közzéteszi a panaszok kezelésére vonatkozó szakpolitikai keretet, így az annak eldöntésével kapcsolatos kritériumokat is, hogy a hozzá benyújtott panaszok alapján vizsgálatot kezdjen-e.

- **A vizsgálatokra vonatkozó politika**

Az európai adatvédelmi biztos folytatja a 45/2001/EK rendeletnek való megfelelés felmérését valamennyi intézmény és szerv különféle ellenőrzésével, és egyre több helyszíni ellenőrzést folytat majd. A vizsgálatokra vonatkozó általános politika az európai adatvédelmi biztos weboldalán 2009-ben kerül közzétételre.

- **A konzultáció köre**

A vonatkozó területek és prioritások rendszerezett jegyzéke alapján az európai adatvédelmi biztos a megfelelő időben továbbra is véleményezni fogja vagy észrevételekkel látja el az új jogszabályokra irányuló javaslatokat, és biztosítja a megfelelő nyomon követést.

- **A stockholmi program**

Az európai adatvédelmi biztos különös figyelmet kíván szentelni a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó új ötéves szakpolitikai program előkészítésének, melyet az Európai Tanács 2009 végén fogad majd el. Hangsúlyt kap a hatékony adatvédelmi biztosítékok iránti igény mint kulcsfontosságú feltétel.

- **Tájékoztató tevékenységek**

Az európai adatvédelmi biztos tovább javítja az online információs eszközök (weboldal és elektronikus hírlevél) minőségét és hatékonyságát, valamint felméri és szükség esetén frissíti egyéb tájékoztató tevékenységeit.

- **Eljárási szabályok**

Az európai adatvédelmi biztos elfogadja és közzéteszi a különböző szerepeire és tevékenységeire vonatkozó jelenlegi gyakorlatokat megerősítő vagy pontosító eljárási szabályzatot. Az érdekeltek gyakorlati eszközöket találnak majd a weboldalon.

- **Erőforrás-gazdálkodás**

Az európai adatvédelmi biztos megszilárdítja és továbbfejleszti a pénzügyi és emberi erőforrásokhoz kapcsolódó tevékenységeket, valamint javítani fog más belső munkafolyamatokon. Különös figyelmet fordítanak a hosszú távú munkaerő-felvételre, a további irodai tér iránti igényre, valamint egy ügykezelő rendszer kidolgozására.

Felügyelet

Az európai adatvédelmi biztos egyik fontos szerepe a közösségi intézmények és szervezetek által végzett adatfeldolgozási műveletek független felügyelete. Ehhez a jogi keretet a 45/2001/EK rendelet biztosítja, amely számos kötelezettséget állapít meg azok számára, akik adatokat dolgoznak fel, és számos jogot azok számára, akiknek a személyes adatait feldolgozzák.

Az adatalanyok számára különös kockázatot nem jelentő személyesadat-feldolgozási műveletekről csak az érintett intézmény vagy szerv adatvédelmi tisztviselőjét értesítik. Amennyiben a személyes adatok feldolgozása különös kockázatot jelent azok számára, akiknek az adatait feldolgozzák, az európai adatvédelmi biztosnak előzetes ellenőrzést kell végeznie. Az európai adatvédelmi biztos meghatározza, hogy a feldolgozás megfelel-e az említett rendeletnek.

A felügyeleti feladatok – amelyeket a helyettes biztos felügyel – az adatvédelmi tisztviselők számára biztosított tanácsadástól és segítségnyújtástól a kockázatos adatfeldolgozási műveletek előzetes ellenőrzésén keresztül a vizsgálatok – így a helyszíni ellenőrzések – elvégzéséig és a panaszok kezeléséig terjednek.

Előzetes ellenőrzések

Az előzetes ellenőrzés 2008 folyamán továbbra is az európai adatvédelmi biztos felügyeleti szerepének fő területét jelentette.

Amint azt a korábbi éves jelentések is megemlítik, az európai adatvédelmi biztos folyamatosan ösztönözte az adatvédelmi tisztviselőket, hogy növeljék a részére küldött előzetes ellenőrzési értesítések számát. Az európai adatvédelmi biztos által végzett előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos értesítések – *ex post* esetek – kézhezvételére vonatkozó 2007 tavaszi határidő rögzítésének célja az volt, hogy a közösségi intézmények és szervezetek fokozzák az értesítési kötelezettségük maradéktalan teljesítésére irányuló erőfeszítéseiket. Ennek eredményeként jelentősen nőtt az értesítések száma.

Általánosságban elmondható, hogy 2008 intenzív munkával telt, és több **előzetes ellenőrzéssel kapcsolatos vélemény** (105 vélemény) született, mint bármely előző évben. Ezen esetek közül csupán korlátozott számú (18 eset) volt „tényleges” előzetes ellenőrzési eset, azaz az érintett intézmények az adatfeldolgozási művelet végrehajtását megelőzően követték az előzetes ellenőrzésekre vonatkozó eljárást.

Most fordult elő először, hogy az európai adatvédelmi biztos úgy döntött, hogy néhány értesítés visszavonását javasolja. Ez annak köszönhető, hogy ezen értesítések vagy felváltásra kerülő régi adatfeldolgozási műveletekre vonatkoztak, vagy olyan értesítésekre, melyek nem tartalmaztak elegendő információt, és így lehetetlen volt ezekkel a tények vagy az eljárás pontos ismeretében foglalkozni.

A határidők tekintetében az európai adatvédelmi biztos számára a vélemények megfogalmazására szükséges napok száma 2007-hez képest több mint két munkanappal csökkent. Ezt az értesítések számának és összetettségének növekedését figyelembe véve nagyon kielégítő értéknek lehet tekinteni. Az európai adatvédelmi biztost ugyanakkor aggasztja, hogy az intézményeknek és szervezeteknek hosszú

időre van szükségük az információk teljessé tételéhez. Ebben az összefüggésben az európai adatvédelmi biztos újból emlékezteti az intézményeket és szerveket arra a kötelezettségükre, hogy együttműködjenek az európai adatvédelmi biztossal, és hogy biztosítsák számára a szükséges információkat.

2008-ban az *ex post* előzetes ellenőrzési esetek² jórészt a következő területekre terjedtek ki: az intézmények és szervek által feldolgozott egészségügyi adatok, munkaerő-felvétel és a jelentkezők kiválasztása, az alkalmazottak értékelése, újságíró-akkreditáció, személyazonosság-kezelő rendszerek, hozzáférés-ellenőrzés és biztonsági vizsgálatok.

Az előzetes ellenőrzések fő kérdései konkrét kiválasztási eljárásokra – különösen az Alapjogi Ügynökség esetében és az európai adatvédelmi biztos számára –, illetve az egyéni monitoringgal, a flexitime-mal, a személyazonosság és a hozzáférés ellenőrzésével, valamint az elektronikus monitoringgal kapcsolatos kísérleti projektekre vonatkoztak.

Néhány tartalmas kérdés szintén most először kapott figyelmet: többek között a személyazonosság kezelésére vonatkozó szolgáltatás, a hozzáférés ellenőrzése a szívárványhártya leolvasása vagy ujjlenyomat-azonosítás révén, biztonsági vizsgálatok, a személyzet internethasználatának monitoringja, valamint a zártláncú televízió (CCTV).

Panaszok

Az összes panasz száma 2008-ban tovább nőtt (91 panasz érkezett), ezek közül kevesebb (23) volt elfogadható, mint korábban, de általánosságban összetettebb kérdéseket érintettek. A panaszok nagy többségét különösen azért nyilvánították elfogadhatatlannak, mert kizárólag tagállami szinten végzett személyesadat-feldolgozáshoz kapcsolódtak (ilyen esetben a nemzeti adatvédelmi hatóság az illetékes). Az elfogadható ügyek különösen olyan kérdésekre vonatkoztak, mint pl. az adatokhoz való hozzáférés, az érzékeny adatok feldolgozása, a helyesbítéshez való jog, valamint a tájékoztatásra vonatkozó kötelezettség.

Az európai adatvédelmi biztos folytatta a panaszok kezelésére vonatkozó szakpolitikai keret kidolgozását. Az eljárás fő elemeit és a panaszok benyújtására szolgáló formanyomtatványt – a panaszok elfogadhatóságával kapcsolatos információval együtt – 2009-ben teszik közzé az európai adatvédelmi biztos weboldalán. Ez várhatóan segíteni fogja a potenciális panaszosokat a panasz benyújtásában, egyben korlátozva az egyértelműen elfogadhatatlan panaszok számát.

A vizsgálatokra vonatkozó politika

A 2007 tavaszi határidő keretében a 2007-ben indított művelet első része az intézmények és ügynökségek igazgatóihoz intézett levelekben valósult meg, melyek a rendeletnek való megfelelés szintjét voltak hivatottak felmérni. A visszajelzések alapján az európai adatvédelmi biztos általános jelentést készített, melyet 2008 májusában tettek közzé és az összes intézménynek és ügynökségnek elküldtek. A bejelentésnek megfelelően a művelet az európai adatvédelmi biztos folyamatban lévő gyakorlatának kezdetét jelentette, mely a rendeletnek való megfelelés biztosítására irányul, és potenciálisan helyszíni vizsgálatokat von maga után.

² Az *ex post* előzetes ellenőrzések olyan adatfeldolgozási műveletekre vonatkoznak, amelyeket az európai adatvédelmi biztos és a helyettes biztos kinevezése (2004. január 17.) előtt kezdtek meg, és amelyeket ezért a megkezdésüket megelőzően nem lehetett ellenőrizni.

Ezzel összefüggésben az európai adatvédelmi biztos továbbfejlesztette a **vizsgálatokra vonatkozó politikáját**, és különböző intézményekben és szervezetekben elvégezte a gyakorlati szintű megfelelés felmérését célzó helyszíni ellenőrzések első sorát. A vizsgálatokra egy panasz nyomán vagy az európai adatvédelmi biztos saját kezdeményezésére kerülhet sor. A vizsgálatok során az európai adatvédelmi biztos a helyszínen ellenőrzi a tények valóságát. A vizsgálatok továbbá nagy mértékben segíthetnek abban, hogy az ellenőrzött intézményekben felkeltsék a figyelmet az adatvédelmi kérdésekre.

Az európai adatvédelmi biztos 2008-ban meghatározta a vizsgálati tevékenységeire vonatkozó első általános eljárást. Ezt egy három szakaszból álló folyamat képezte:

- az első szakaszban két próbalátogatást tettek az európai adatvédelmi biztos módszertanának a helyszínen való tesztelése érdekében;
- a második szakaszban az európai adatvédelmi biztos finomította gyakorlati módszertanát;
- a harmadik szakaszban két vizsgálatra került sor a 2007 tavaszi gyakorlat keretében kiválasztott uniós intézményekben és szervezetekben (az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnál és az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóságnál).

Igazgatási intézkedések

A személyes adatok feldolgozásával kapcsolatban az európai adatvédelmi biztos folytatta a közösségi intézmények és szervezetek által előirányzott igazgatási intézkedésekre vonatkozó tanácsadást is. Sokféle, kihívást jelentő kérdés merült fel, köztük az orvosi igazolás új modellje; a személyes adatokat tartalmazó nyilvános dokumentumokhoz való hozzáférés; a bizonyos adatfeldolgozási tevékenységekre alkalmazandó jog; az orvosi dossziék nemzeti törvényszékek részére való továbbítása; a 45/2001/EK rendelet végrehajtási szabályai, valamint az európai ombudsman által kezelt panaszok.

Videokamerás megfigyelés

Az európai adatvédelmi biztos tovább folytatta a videokamerás megfigyelésre vonatkozó **iránymutásaival** kapcsolatos munkáját, amely gyakorlati iránymutatást nyújt a videokamerás megfigyelőrendszereket alkalmazó uniós intézmények és szervezetek részére az adatvédelmi szabályoknak való megfelelésről. Az iránymutatások első tervezete – belső használatú munkadokumentum formájában – 2008 vége előtt készült el. A tervezetet 2009 közepéig közzéteszik konzultációra.

Konzultáció

Az európai adatvédelmi biztos az adatvédelmi kérdésekkel kapcsolatban a szakpolitikai területek széles körében ad tanácsot a közösségi intézményeknek és szerveknek. E konzultatív szerep az új jogalkotási javaslatokra vonatkozik, valamint olyan más kezdeményezésekre, melyek hatással lehetnek a személyes adatok EU-n belüli védelmére. E szerep általában hivatalos vélemény formáját ölti, de az európai adatvédelmi biztos észrevételek vagy irányadó dokumentumok révén is nyújthat iránymutatást. Az adatvédelemre hatással bíró technológiai fejleményeket e tevékenység keretében szintén figyelemmel kísérik.

Az európai adatvédelmi biztos véleményei és a kulcsfontosságú kérdések

Az európai adatvédelmi biztos 2008 folyamán **14 véleményt** adott ki uniós jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban. Mint a korábbi években, a vélemények jelentős része **a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén** alapuló térségnek mind a közösségi pillérhez, mind a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködéshez (a harmadik pillérhez) tartozó részét érinti. E terület a jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban kiadott véleményeknek csaknem a felét (14 véleményből 6-ot) jelenti. A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés keretében feldolgozott személyes adatok védelméről szóló 2008. november 27-i **adatvédelmi kerethatározat** elfogadása e terület egyik fontos állomása volt. A tárgyalások során az európai adatvédelmi biztos különös figyelmet szentelt e jogi aktusnak, mellyel kapcsolatban három véleményt és észrevételeket is kiadott.

Az uniós intézményeknél tárolt **dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről** szóló rendelet módosítására, valamint az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv (**elektronikus adatvédelmi irányelv**) felülvizsgálatára irányuló javaslatra szintén különös figyelmet fordított az európai adatvédelmi biztos. Az **utasnyilvántartással** (PNR) kapcsolatos kérdések szintén jelentős teret kaptak az európai adatvédelmi biztos konzultatív tevékenységeiben, különösen az EU utas-nyilvántartási javaslata nyomán követésének tekintetében.

Információcsere

Kulcsfontosságú területet képviselt az információcsere – különösen az információs rendszerek létrehozása és az ezekhez való hozzáférés – kérdése. Az európai adatvédelmi biztos véleményt fogadott el az alábbi témákban: a belső piaci információs rendszer (IMI) keretében javasolt információcsere-rendszerek, Eurojust, közúti biztonság, az internetet használó gyermekek védelme, ECRIS, az információcserével foglalkozó EU–USA magas szintű kapcsolattartó csoport, valamint az európai e-igazságszolgáltatási stratégia. Ezenfelül előzetes észrevételeket tett a Bizottságnak az EU határigazgatási csomagjával kapcsolatban.

Az európai adatvédelmi biztos véleményeiben hangsúlyozta, hogy az effajta információcserét minden esetben megfelelően és gondosan értékelni kell. Ezenfelül valahányszor effajta információcserére kerül sor, külön adatvédelmi biztosítékokat kell megvalósítani.

Új technológiák

Az európai adatvédelmi biztos több alkalommal foglalkozott az új technológiák (pl. ECRIS, európai e-igazságszolgáltatási stratégia) használatának kérdésével. Ismételten felszólított az adatvédelmi megfontolások lehető legkorábbi szakaszban való figyelembevételének biztosítására (**beépített magánélet-védelem**). Az európai adatvédelmi biztos továbbá hangsúlyozta, hogy a technológiai eszközöket nemcsak az adatcsere biztosítására, hanem annak elősegítésére is fel kellene használni, hogy az érintett személyek jogai érvényesüljenek.

Az európai adatvédelmi biztos továbbá szoros figyelemmel követte és kommentálta az **információs társadalomban** zajló változásokat (pl. az **RFID**-et és a környezeti intelligenciát), az Európai Bizottságnak az RFID-ről szóló közleménye és az európai adatvédelmi biztos ahhoz kapcsolódó véleménye nyomán követéseként.

Az európai adatvédelmi biztos tovább pontosította az **EU kutatási és technológiai fejlesztéséhez** (RTD) való potenciális hozzájárulásait, valamint megerősítette a már elkezdett fellépéseket. Elfogadásra került egy **irányadó dokumentum**, mely leírja, hogy az RTD hetedik keretprogramjában az intézmény milyen potenciális szerepet játszhatna a kutatási és fejlesztési projekteken.

Az adatok minősége

Az adatok minősége szintén fontos téma volt. A feldolgozott információ tartalmával kapcsolatos kétértelműség elkerülése érdekében valóban az adatok magas szintű pontosságára van szükség. Ennélfogva elkerülhetetlen a pontosság rendszeres és megfelelő módon történő ellenőrzése. Továbbá a magas szintű adatminőség nemcsak az adatalany számára jelent alapvető biztosítékot, hanem az adatfeldolgozók számára is megkönnyíti a hatékony felhasználást.

Új fejlemények és prioritások

A jövőbeli változások több, az európai adatvédelmi biztos számára a fő prioritások ütemterveként szolgáló távlata került meghatározásra. Közéjük tartoznak az adatvédelemmel és a magánélet védelmével kapcsolatban döntő fontosságú kérdéseket felvető új **technológiai trendek**, mint pl. a felhő-számítástechnikai rendszerek³ és a fénysebességű DNS-térképezési technológia.

Ami a **politika és a jogalkotás** új fejleményeit illeti, az európai adatvédelmi biztos többek között az alábbi fő kérdésekre kíván különös figyelmet fordítani:

- az **adatvédelmi kerethatározat** további javításainak mérlegelése az új eszköz által a harmadik pillérben nyújtott védelem szintjének növelése érdekében;
- az **adatvédelmi irányelv** jövője;
- az Európai Bizottságnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó többéves programja (a **stockholmi program**);
- a **bűnüldözés** főbb trendjei, valamint a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos jogalkotási tevékenységek;
- a **dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésről** szóló rendelet felülvizsgálata;
- az információtechnológia felhasználásával kombinálva a **határokon átnyúló egészségügyi ellátás** bővítését célzó új kezdeményezések.

---

³ A felhő-számítástechnika az interneten („felhőn”) alapuló számítógépes technológia különféle szolgáltatásokra való felhasználása. Olyan számítástechnikát jelent, melyben dinamikusan méretezhető és gyakran virtuálissá tett forrásokat nyújtanak szolgáltatásként az interneten keresztül.

Együttműködés

Az európai adatvédelmi biztos együttműködik más adatvédelmi hatóságokkal az egész Európában összehangolt adatvédelem előmozdítása érdekében. Ez az együttműködési szerep az EU harmadik pillére alatt létrehozott felügyeleti szervekkel való együttműködésre is kiterjed a nagy méretű IT-rendszerekkel összefüggésben.

Az európai adatvédelmi hatóságok együttműködésének fő fóruma a **29. cikk alapján létrehozott munkacsoport**, mely az adatvédelmi ügyekben független tanácsadó forrásként szolgál az Európai Bizottság számára. Az európai adatvédelmi biztos részt vesz a munkacsoport tevékenységeiben, amely döntő szerepet játszik az adatvédelmi irányelv egységes alkalmazásában.

Az európai adatvédelmi biztos és a munkacsoport számos témában jó szinergiában működött együtt, de különös figyelmet fordítottak az adatvédelmi irányelv végrehajtására és az új technológiák jelentette adatvédelmi kihívásokra. Az európai adatvédelmi biztos továbbá határozottan támogatta a nemzetközi adattovábbítást megkönnyítő kezdeményezéseket (pl. a kötelező erejű vállalati szabályokat).

A munkacsoport 2008-ban véleményeket fogadott el a jogalkotási javaslatokkal kapcsolatban, melyek tekintetében esetenként az európai adatvédelmi biztos is kiadott véleményt (pl. az elektronikus adatvédelmi irányelv felülvizsgálata). Míg az európai adatvédelmi biztossal való konzultáció az EU jogalkotási folyamatának kötelező része, a munkacsoport hozzájárulásai szintén roppant hasznosak, különösen mivel nemzeti szemszögből számottevő konkrétumokat tartalmazhatnak. Az európai adatvédelmi biztos ennél fogva üdvözli ezeket a hozzájárulásokat, amelyek összhangban állnak a saját véleményeivel.

Az európai adatvédelmi biztos egyik legfontosabb együttműködési feladata az **Eurodac** koordinált felügyeletéhez kapcsolódik, ahol az adatvédelem felügyeletével kapcsolatos felelősségek megoszlanak a nemzeti adatvédelmi hatóságok és az európai adatvédelmi biztos között. A nemzeti adatvédelmi hatóságokból és az európai adatvédelmi biztosból álló, az Eurodac felügyeletével megbízott koordinációs csoport 2008 során két ülést tartott, melyeken a csoport által 2007 decemberében elfogadott munkaprogram végrehajtásával foglalkozott. A munkaprogramban az alábbi három témát választották ki részletesebb vizsgálat és jelentéstétel céljára: az adatalanyok tájékoztatása, a gyermekek és az Eurodac, valamint a DublinNet⁴. Ugyanakkor a csoport működésének kerete is figyelmet keltett: az Európai Bizottság az általános menekültügyi intézkedések keretében elkezdte a Dublin rendelet és az Eurodac-rendelet felülvizsgálatát.

A közelmúltban a személyes adatok gyűjtésére és megosztására irányuló európai és nemzetközi szintű kezdemények számának növekedésén keresztül nyilvánvalóbb lett, hogy a **harmadik pillérhez tartozó ügyekben** – rendőrségi és igazságügyi együttműködés – az európai adatvédelmi biztos és az egyéb adatvédelmi hatóságok közötti szoros együttműködésre van szükség. Az európai adatvédelmi biztos az egyenletesen magas szintű adatvédelem biztosítására törekszik az EU harmadik pillére alatt létrehozott adatvédelmi felügyeleti hatóságok (a schengeni közös ellenőrző hatóságok, az Europol, az Eurojust és a váminformációs rendszer) terén. Az európai adatvédelmi biztos 2008-ban aktívan hozzájárult a

⁴ A DublinNet a menedékkérelmekkel foglalkozó nemzeti hatóságok közötti adatátviteli csatornák biztonságos elektronikus hálózata. Az Eurodac rendszerében egy találat általában a menedékkérővel kapcsolatos adatok cseréjét keletkezteti. Ez az adatcsera a DublinNeten történik.

rendőrségi és igazságügyi munkacsoport üléseihez, melyek olyan érzékeny kérdésekkel foglalkoztak, mint pl. a Prümi Szerződés végrehajtása, az adatvédelmi kerethatározat a harmadik pillérben és az utas-nyilvántartási adatok.

A más **nemzetközi fórumokon** folytatott együttműködésre továbbra is figyelmet fordítottak. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan az európai adatvédelmi biztos részt vett az adatvédelemmel és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok európai és nemzetközi konferenciáin, ahol a résztvevőknek lehetőségük nyílt megvitatni az adatvédelem aktuális kérdéseit, mint pl. a biztonsággal és az új technológiákkal kapcsolatos fejleményeket és a magánélet védelmének kérdését egy határok nélküli világban. Továbbá megfelelően nyomon követték az adatvédelemmel kapcsolatos figyelemfelkeltést és az adatvédelem hatékonyabbá tételét célzó „londoni kezdeményezés”-t. Végül a 2005-ben és 2007-ben szervezett hasonló eseményeket követően szervezés alatt áll a nemzetközi szervezetek adatvédelmével foglalkozó harmadik szakmai találkozó.

Kommunikáció

A tájékoztatás és a kommunikáció döntő szerepet játszik az európai adatvédelmi biztos fő tevékenységei láthatóságának biztosításában, valamint az európai adatvédelmi biztos munkájával és általánosságban az adatvédelemmel kapcsolatos figyelemfelkeltésben. Ez annál inkább stratégiai fontosságú kérdés, mivel az európai adatvédelmi biztos még viszonylag új intézménynek számít, és ezért további megerősítést igényel az uniós szinten betöltött szerepével kapcsolatos kommunikáció.

A munkája megkezdését követő négy év elteltével már látszik, hogy a kommunikációra helyezett hangsúly eredményes volt a **láthatóság** tekintetében. Az eredményességet jelzi többek között a tájékoztatás iránti kérelmek nagyobb száma, a weboldal megnövekedett forgalma, a hírlevélre feliratkozók egyre növekvő száma, az európai adatvédelmi biztosnál való tanulmányi látogatások iránti rendszeres kérelmek, valamint a konferenciákon való előadásra való felkérések. Ezenfelül a médiával való rendszeresebb kapcsolat és ennek eredményeként az európai adatvédelmi biztos tevékenységeiről való beszámolók számának jelentős növekedése a médiában tovább erősíti azt a véleményt, hogy az európai adatvédelmi biztos az adatvédelem terén hivatkozási alappá vált.

A **médiával fenntartott kapcsolat** továbbra is a kommunikációs tevékenységek középpontjában maradt: az európai adatvédelmi biztos 2008-ban körülbelül 25 **interjú** adott a nyomtatott sajtót, a rádiót és a televíziót és az elektronikus médiát képviselő újságíróknak. A sajtószolgálat 13 **sajtóközleményt** jelentetett meg, amelyek legtöbbször a nyilvánosság számára fokozott jelentőséggel bíró, új jogalkotási javaslatokhoz kapcsolódtak. E vélemények olyan kérdéseket tárgyaltak, mint pl. az elektronikus adatvédelmi irányelv felülvizsgálata, az adatvédelmi kerethatározat elfogadása a harmadik pillérben, az uniós dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférés, valamint a bűnüldözési célú transzatlanti információcsere. 2008 májusában sajtókonferenciát is szerveztek azzal a céllal, hogy a 2007. évi éves jelentés fő következtetéseit megismertessék a sajtóval.

A média részéről érkező rendszeres információkérésen felül a sajtószolgálat számos különböző személytől és érdekelt féltől származó mintegy 180 **tájékoztatás iránti kérelmet** kezelt. Annak érdekében, hogy az egyetemekkel is kapcsolatba lépjen, az európai adatvédelmi biztos uniós jogra, adatvédelmi és/vagy IT-biztonsági kérdésekre specializálódott **diákcsoportok** látogatásait is fogadta.

Az európai adatvédelmi biztos – folyamatban lévő tevékenységei fokozottabb láthatósága érdekében – továbbra is az alábbi egyéb tájékoztatási eszközöket vette igénybe:

- **honlap:** a weboldalon technikai frissítéseket végeztek el és fejlesztették a tartalmát, többek között a személyes adatok védelmére vonatkozó glosszárrium és a „kérdések és válaszok” rész kidolgozásával. A statisztikai adatok szerint 2008. február 1. és december 31. között a weboldalt összesen 81 841 személy kereste fel, a legtöbb (10 095) látogatót májusban, a 2007. évi éves jelentés közzétételkor fogadta az oldal;
- **elektronikus hírlevél:** 2008-ban az európai adatvédelmi biztos hírlevelének öt kiadása jelent meg. A feliratkozók száma 2007 és 2008 között jelentősen megnőtt. Előkészületeket kezdtek a hírlevél javítására annak érdekében, hogy olvasóbarátabb információs eszközzé tegyék;
- **promóciós rendezvények:** az európai adatvédelmi biztos – a főbb uniós intézményekben felállított információs standokkal – újból részt vett az adatvédelmi napon és az Európai Unió nyílt napján;
- **információs füzet:** elkezdték a frissített információs füzet kidolgozását figyelemmel arra, hogy az első EDPS megbízatása 2009 januárjában lejár.

Igazgatás, költségvetés és személyzet

a pozitív kezdés további megerősítése érdekében és az ennek köszönhetően kapott új feladatok ellátására az európai adatvédelmi biztos **kiegészítő forrásokat** kapott, mind költségvetése (a 2007. évi 4 955 726 EUR-ról 2008-ban 5 307 753 EUR-ra nőtt), mind személyzeti állománya (29 főről 33 főre nőtt) tekintetében.

A **költségvetést** illetően 2008-ban új költségvetési terminológiát alkalmaztak a költségvetési hatóság által igényelt átláthatóság biztosítása érdekében. A 2007-es pénzügyi évről szóló jelentésében az Európai Számvevőszék megállapította, hogy a vizsgálat nem adott okot észrevételekre.

A **humán erőforrás** tekintetében a növekvő láthatóság a munkamennyiség növekedésével és a feladatok körének bővülésével jár. Az európai adatvédelmi biztos azonban úgy döntött, hogy az ellenőrzés alatt tartott növekedést választva biztosítja az új alkalmazottaknak a tevékenységekben való teljes részvételét. Az európai adatvédelmi biztos ezért 2008-ban csak négy új álláshely létrehozását kérte. A gyakornoki program folytatódott, félvévenként két gyakornok részvételével. Továbbá a nemzeti adatvédelmi hatóságok által kirendelt két szakértő felvételére került sor.

Az európai adatvédelmi biztos hivatalának **szervezeti ábráját** tekintve, a növekvő munkamennyiség az új koordinátori funkció létrehozásához vezetett. Ennek érdekében öt koordinátort jelöltek ki a konzultációs és felügyeleti csoportokban.

A **belső ellenőrzést** tekintve az európai adatvédelmi biztos szolgálatai és a belső ellenőr által végzett értékelés rámutatott a belső ellenőrzési rendszer alkalmasságára és hatékonyságára, valamint arra, hogy ésszerű biztosítékot jelent az intézmény célkitűzéseinek elérésére.

Az európai adatvédelmi biztos a 45/2001/EK rendelet rendelkezéseinek belső alkalmazása érdekében kinevezte belső **adatvédelmi tisztviselőjét**. A személyes adatokat tartalmazó adatfeldolgozási műveletek azonosítását és az előzetes ellenőrzést igénylő műveletek meghatározását folytatták 2008 során. Véglegesítették a belső műveletek jegyzékét. Ennek alapján megindították az első értesítési folyamatot.

Az intézmény megfelelő működéséhez szükséges, új **belső szabályok** kerültek elfogadásra, többek között a minősítésre vonatkozó döntésekkel, a biztonsági intézkedésekkel és az európai adatvédelmi biztos helyi biztonsági tisztjének kinevezésével kapcsolatban.

Véghezvitték az új **dokumentumkezelő** rendszer (GEDA) megvalósítását. E rendszer bevezetése első lépés az európai adatvédelmi biztos tevékenységeinek fokozott támogatását szolgáló ügykezelő rendszer kidolgozásában.

Európai Bizottság

2008. évi éves jelentés — Összefoglalás

Luxembourg: Az Európai Közösségek Hivatalos Kiadványainak Hivatala

2008 — 16 oldal — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95030-90-9

Hogyan lehet hozzájutni az EU kiadványaihoz?

Térítés ellenében hozzáférhető kiadványok:

- az EU-könyvesbolt (EU Bookshop) útján (<http://bookshop.europa.eu>);
- könyvkereskedőjétől a könyv címe, kiadója és/vagy ISBN száma alapján;
- közvetlenül értékesítési ügynökeinktől. Elérhetőségeik megtalálhatóak a <http://bookshop.europa.eu> honlapon, vagy lekérdezhetőek a +352 2929-42758 faxeszámra küldött üzeneten keresztül.

Ingyenes kiadványok:

- az EU-könyvesbolt útján (<http://bookshop.europa.eu>);
- az Európai Bizottság képviselőitől és küldöttségeitől. Elérhetőségeik megtalálhatóak a <http://ec.europa.eu> honlapon, vagy lekérdezhetőek a +352 2929-42758 faxeszámra küldött üzeneten keresztül.

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

*Az európai
adatvédelmi biztos*

www.edps.europa.eu

Kiadóhivatal